

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla az Urbánné dr. Csató Julianna ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala Jogi Képviseleti Főosztálya által képviselt Fővárosi Bíróság (1055 Budapest, Markó u. 27.) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság által 2009. március 23-án hozott 6.P.28.472/2008/3. számú ítélete ellen a felperes által 4. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 7000 (hétezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes felemelt keresetében 61.000 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest bírósági jogkörben okozott kártérítés címén. Előadta, hogy a Budai Központi Kerületi Bíróság előtt 21.P.20.575/2005. számon indult eljárásban az alperes neki jogellenesen kárt okozott, mert nem lépett fel az alperesi szerződésszegés ellen, eljárása nem volt pártatlan, amely az Alkotmány 57. §-ának (1) és (5) bekezdésébe ütközik. A bíróság érdemben az igényét el sem bírálta, mégis neki kellett az alperesek részére perköltséget fizetni és a per költségeit viselni, holott az Alkotmány 64. §-a és 70/K. §-a alapján alapvető joga, hogy a jogait az állami szervek előtt érvényesítse. Hivatkozott arra is, hogy a bíróság diszkriminációt alkalmazott vele szemben, amely az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdésével, a Római Egyezmény 14. Cikkével, a bíróságok szervezetéről szóló 1997. évi LXVI. törvény 15. §-ával ellentétes és sérti a Pp. 5. §-ának (1) bekezdését, valamint a Ptk. 76. §-át. Összességében a kárigénye a kereseti illetékből, az alperesek javára megítélt perköltségből, valamint fellebbezési illetékből állt.

Alperes a kereset elutasítását kérte, perköltség igénye nem volt. Vitatta a felperesi kereset jogalapját, álláspontja szerint a felperes meg sem jelölte, hogy a bíróság mely magatartását minősíti jogellenesnek, ennek hiányában pedig az okozati összefüggés sem vizsgálható. A jogerős ítélet tartalma a kártérítési perben nem vizsgálható felül, a perben a felperes pervesztes lett, emiatt kell viselnie az eljárás költségeit.

A Budai Központi Kerületi Bíróságon 21.P.20.575/2005. számon indult per irataiból megállapítható, hogy a felperes az alapügyben a F. Rt. I. rendű alperestől azt kérte, hogy adja ki azon jegyzőkönyveket, amelyek 1998. szeptember 14. napját követően a Lakásfenntartó Szövetkezetről keletkeztek, és amelyek a felszámoló V. J.-t és B. J. gondnokot felhatalmazták a lakásszövetkezet nevében történő szerződéskötésre. A D. Rt. II. rendű alperessel szemben azt kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a 2000. szeptember 12. napján kötött részletfizetési megállapodás érvénytelenségét, mert őt a II. rendű alperes megtévesztette, a megállapodást kényszer hatására írta alá, a tartozása ugyanis nem 696.377 forint volt, hanem 34.474 forinttal kevesebb. Kérte továbbá a II. rendű alperest olyan kimutatás kiadására is kötelezni, amelyből megállapítható: a 696.377 forint tartozás hogyan került kiszámításra.

Az alapügyben eljáró bíróság a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy az I-II. rendű alpereseknek fizessen meg 10.000-10.000 forint perköltséget. Az ítélet szerint az I. rendű alperessel szembeni kereset azért nem volt teljesíthető, mert maga a felperes is elismerte, hogy azok a jegyzőkönyvek, amelyeket az I. rendű alperestől kiadni kért, nem léteznek, lehetetlen szolgáltatás teljesítésére pedig az I. rendű alperes a Ptk. 227. §-ának (1) bekezdése alapján nem kötelezhető. A II. rendű alperessel kapcsolatos igényt azért találta megalapozatlannak, mert a megtévesztés nem volt megállapítható, a felperes ugyanis maga adta elő, hogy már a megállapodás előtt, de a megállapodáskor is tisztában volt azzal, hogy tartozása nem azonos a részletfizetési megállapodásban feltüntetett összeggel. Az okirat kiadása iránti igény pedig azért nem volt teljesíthető, mert lehetetlen szolgáltatásra a II. rendű alperes sem volt kötelezhető az irat selejtezésére figyelemmel.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. A másodfokú bíróság 1.Gpkf.76.241/2006. számú ítéletében megállapította, hogy a fellebbezés kizárólag a II. rendű alperessel szemben okirat kiadása iránti kereseti kérelmet elutasító ítéleti rendelkezést érintette, e körben az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokaira utalással helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 7.000 forint eljárási illetéket külön felhívásra.

Az ítéletben megállapította, hogy a Ptk. 349. §-ának (1) és (3) bekezdésében foglalt különös feltételek, valamint a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében foglalt általános feltételek fennállását a felperesnek kellett volna bizonyítani. A bíróságok szervezetéről szóló 1997. évi LXVI. törvény 7. §-a alapján pedig rögzítette, hogy a bíróság jogerős határozata mindenkire kötelező, ennek értelmében a kártérítési perben egy korábbi jogerős ítélet felülvizsgálata nem lehetséges, ugyanis a kárigény sem rendes, sem rendkívüli jogorvoslatnak nem tekinthető. Az elsőfokú

bíróság a felperes keresetét ezért elutasította, mert álláspontja szerint a felperes keresete a jogerős ítélet rendelkezései ellen irányult.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett. Fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes kereseti kérelmének teljesítését kérte az Alkotmány 57. §-ának (1) és (5) bekezdésére, 64. §-a, 70/A. és 70/K. §-aira hivatkozással. A fellebbezés részletes előadást tartalmaz a csepeli bíróság előtt született, és a felperes keresetét elutasító ítéletekről, amely ítéleteket a felperes a 189/1998. Kormányrendelettel ellentétesnek minősíti. A Budai Központi Kerületi Bíróság eljárását is sérelmezte, mert olyan alapvető jogszabály, mint a számviteli törvény betartását sem kérte számon a perben a D. Rt-től. A perben született ítéletet azért minősítette sérelmesnek, mert a részletfizetési megállapodásban szereplő összeg meghaladta a D. Rt. jogos követelését, erre pedig úgy került sor, hogy a D. Rt. a monopolhelyzetével visszaélt és megtagadta a részletfizetési megállapodás alapját képező elszámolás kiadását. A felperes csak ezen okirat kiadása iránti jogos igényét kísérelte meg érvényesíteni a perben, amely nem vezetett eredményre, viszont rendkívüli költségeket rótt a felperesre, miközben alkotmányos alapjogait érvényesítette.

Az alperes Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte helyes indokaira hivatkozással, perköltség igénye nem volt. Álláspontja szerint a felperes fellebbezésében olyan új körülményt nem jelölt meg, amely alkalmas lenne az ítélet megváltoztatására.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelemben vizsgálta felül, mert annak fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt (Pp. 228. §-ának (4) bekezdés).

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a releváns tényállást helyesen állapította meg, döntésével az ítéltábla is egyetértett, jogi indokát azonban nem osztotta.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét azzal utasította el, hogy a kártérítési per az alapperi ítélet felülvizsgálatára nem szolgálhat, a felperes keresete pedig a jogerős ítélet rendelkezései ellen irányult.

Az ítélet alaki és anyagi jogerejének tiszteletben tartása alkotmányossági követelmény, a jogrend biztonságát szolgálja. Azonban sem a jogerő, sem a Bszi. 7. §-a nem akadályozza annak, hogy az alapeljárásban résztvett fél az alapeljárásban hozott határozatok jogellenességét állítva, a kár bekövetkezése és az okozati összefüggés fennállásának bizonyítása mellett kárigényt érvényesítsen, a jogorvoslati jog kimerítésének igazolása mellett a Ptk. 349. §-ának (1) és (3) bekezdésére hivatkozással. A jogerő és a Bszi. csak azt zárja ki, hogy a bíróság az alapperben hozott ítéletet megváltoztassa (778/D/2000. AB Határozat). A bíróságok tevékenységének lényege a jogszabályok értelmezése, és a jogszabályoknak megfelelő döntések meghozatala. Ha a bíróság eljárása során akár az anyagi jogi,

akár az eljárási rendelkezéseket oly módon sérti meg, amely jogellenes és felróható magatartásnak minősül, akkor az egyéb feltételek fennállása mellett a kártérítési igény alapos lehet. Ellenkező felfogás azt eredményezné, hogy a Ptk. 349. §-ának (1) bekezdése és (3) bekezdése a bíróságok esetében nem lenne alkalmazható. Ennek az elvi kérdésnek azonban az ügy érdemi elbírálására nincs kihatása, mert a felperes nem is az alapítélet felülbírálatát kérte. A felperes valójában azt sérelmezte, hogy az Alkotmányban, illetve a Római Szerződésben biztosított alkotmányos alapjogait érvényesítette, ennek mégis az lett a következménye, hogy az alperesek javára neki kellett perköltséget fizetnie, illetve az eljárás költségeit magának kellett viselni.

A felperes által érvényesíteni kívánt perköltség és költség azonban nem kár, nem vonható a Ptk. 355. §-ának (4) bekezdésében írt kárfogalom körébe, ezért kártérítés keretében nem érvényesíthető. A felperes által megjelölt jogszabályok valóban biztosítják a bírósághoz fordulás jogát, de azt nem tartalmazzák, hogy az eredménytelen igényérvényesítés ingyenes lesz. Az alapperben a perköltség viselésére vonatkozóan alkalmazandó szabály a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése, amely szerint a pernyertes fél költségeit a peresztes fél köteles viselni. A felperes az alapperben peresztes lett, ezért a jogszabály alapján volt köteles a pernyertes alperesek perköltségét megfizetni. Mindez azt jelenti, hogy a felperes alkotmányos alapjogát gyakorolhatta, abban nem volt semmilyen módon korlátozva, de peresztes lett, ennek következménye a perköltség viseléséről szóló döntés, amely viszont a jogszabálynak megfelel. A felperes egyébként az alapperben a jogorvoslat jogát csak a II. rendű alperessel szembeni okirat kiadása iránti igény kapcsán vette igénybe, amely a teljes kereseti kérelem teljesítését eleve kizárta volna. Ennek azonban nincs jelentősége, mert kár és jogellenes magatartás hiányában a kárigény nem teljesíthető.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperesnek nem volt perköltség igénye, ezért a Pp. 78. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel erről határozni nem kellett.

Az ügy tárgyi illeték-feljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdésén keresztül alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján a felperes köteles megfizetni az államnak külön felhívásra.

Budapest, 2009. október 1.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

Világhyiné dr. Böcskei Terézia s.k.
előadó bíró

Dr. Szabó Klára s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: